

одержання). Передусім мають бути сформульовані та закріплені у відповідних стандартах вимоги до якості й доступності публічних адміністративних послуг. А вже на основі вимог має встановлюватися і закріплюватися процедура їх надання відповідними органами державної влади або місцевого самоврядування. У цьому відношенні видається доцільним використання досвіду Російської Федерації, де запроваджуються регламенти надання державних послуг [2]. Юридичне закріплення загальних правил процедури надання публічних послуг Адміністративно-процедурним кодексом також можливе, однак слід врахувати суперечливий досвід роботи над цим документом.

Список використаних джерел

1. Про схвалення Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 лют. 2006 р. № 90-р // rada.gov.ua
2. О порядке разработки и утверждения административных регламентов исполнения государственных функций и административных регламентов предоставления государственных услуг: Постановление Правительства Российской Федерации от 11 ноября 2005 г. № 679 // <http://www.gks.ru/news/admref/act/post679.doc>

П.Пашко,
кандидат технічних наук, доцент,
заступник Голови Державної
митної служби України

Митна політика як складова політики національної безпеки України

Митна політика і митна справа належать до числа найважливіших проявів суверенітету держави. Митна політика виступає складовою внутрішньої і зовнішньої політики й визначає зміст діяльності держави та її компетентних органів у сфері регулювання зовнішньоекономічних відносин та організації митної системи, а її головним функціональним завданням [1] є забезпечення захисту національних інтересів та національної безпеки України [2] в економічній сфері (захист внутрішнього ринку від недоброякісного імпорту, підвищення конкурентоспроможності національної економіки), а також опосередковано, в зовнішньополітичній сфері (протидія поширенню зброї і засобів її доставки), сфері державної безпеки (поглиблення транскордонного співробітництва), соціальній (захист духовного здоров'я людини), екологічній (недопущення неконтрольованого ввезення небезпечних речовин і матеріалів), інформаційної (створення "Електронної митниці" [3]) та інших сферах. Для з'ясування терміна "митна політика" необхідно розкрити його складові.

Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність" визначив принципи, якими суб'єкти господарської діяльності України та інших держав керуються при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

На сьогодні базовими функціями митної політики є фіскальна, економічно-регулятивна, правоохоронна (частково), контрольно-організаційна [4; 5].

Митна політика відіграє суттєву роль у реалізації державної політики в галузі економіки та слугує забезпеченню і реалізації зовнішньоекономічних завдань та національних економічних інтересів держави [6].

Правовою базою дослідження проблеми економічної, в тому числі зовнішньоекономічної безпеки, є Закон України від 19 червня 2003 р. № 964-IV “Про основи національної безпеки України”, яким визначені основні напрями державної політики з питань національної та економічної безпеки України, та фактори, які є загрозою її національній безпеці.

Для виконання своїх функцій у рамках митної політики державою формується система принципів і напрямів діяльності щодо забезпечення своїх інтересів і безпеки, створюються засоби впливу на відповідні групи суспільних відносин (заходи митно-тарифного і нетарифного регулювання зовнішньої торгівлі, які спрямовані на досягнення зовнішньоекономічної безпеки) і специфічний інститут, що визначається поняттям “митна справа”, яка спрямована на досягнення митної безпеки [7].

Митна безпека - це стан захищеності національних інтересів, забезпечення та реалізація яких покладена на Держмитслужбу України, який дає можливість у різних зовнішніх і внутрішніх умовах, незалежно від будь-яких загроз, забезпечити виконання покладених на митні органи завдань шляхом ефективної реалізації митної справи.

Митна справа має внутрішньодержавну спрямованість, організується і реалізується митними органами, які є головним суб’єктом забезпечення митної безпеки, а об’єктом митної безпеки, тобто тим, на захист чого вона спрямована, є митні інтереси держави.

Митні інтереси забезпечують як зовнішньоекономічну, так і митну безпеку, але при цьому мають певні відмінності.

До митних інтересів, захист яких забезпечує зовнішньоекономічну безпеку України як складової економічної безпеки, можна віднести:

- створення умов для активізації розвитку економічних суб’єктів, вітчизняного науково-технічного й інноваційного потенціалів, підвищення конкурентоспроможності національної економіки;
- упровадження дієвого механізму збереження і відтворення природних, трудових, інтелектуальних, енергетичних ресурсів і основних фондів на території держави, а також економічного стимулювання найбільш ефективного їх використання в межах країни;
- заохочення підприємств до ефективного зовнішньоекономічного співробітництва;
- забезпечення збалансованості структури зовнішньої торгівлі з використанням прийнятих у міжнародній практиці заходів, що підвищить експортний потенціал, задовольнить потреби внутрішнього ринку, захистить вітчизняних товаровиробників тощо.

До митних інтересів, захист яких забезпечує митну безпеку України, можна віднести:

- створення сприятливих умов для полегшення торгівлі, сприяння транзиту, прискорення товарообігу і пасажиропотоку через митний кордон;
- своєчасне й повне стягнення податків і митних зборів;
- ефективну організацію боротьби з контрабандою і порушеннями митних правил, їх запобігання;
- наближення митного законодавства до світових вимог, розвиток міжнародного співробітництва в галузі митної справи;

- забезпечення конфіденційності інформації щодо суб'єктів ЗЕД;
- збільшення транзитної привабливості країни;
- недопущення ввозу на територію держави неякісних товарів, використання і споживання яких становить небезпеку для здоров'я населення;
- недопущення ввозу продукції, що пропагує міжнаціональні конфлікти, сепаратизм і ін.

Поняття “забезпечення митної безпеки” необхідно розглядати в рамках створеної системи захищеності національних та митних інтересів держави як здатність управлінських рішень протидіяти можливим небезпекам у митній галузі. Митні небезпека, загрози, виклики, негативний вплив, ризики, наслідки та шкода є системоутворюючими ознаками митної безпеки.

Діяльність митної служби має базуватися на постійному аналізі причин і результатів проявів митної небезпеки, що призводять до загроз у зовнішньоекономічній діяльності, і відповідно, вживанню невідкладних заходів з ліквідації або локалізації цих причин.

Ця оцінка може стати основою для підготовки аналітичних матеріалів і пропозицій уряду для корекції його діяльності в митній галузі та базою під час розробки плану дій митної адміністрації.

Список використаних джерел

1. Митний кодекс України та нормативно-правові акти, що регулюють його застосування: Зб. док. / Упоряд.: П.В.Пашко, В.П.Науменко. - К.: Знання, 2004.- 1173 с.
2. Закон України про основи національної безпеки // www.rada.gov.ua
3. Пашко П.В., Шуляк В.П. “Електронна митниця” – головний механізм гарантування митної безпеки держави // Фінанси України. - 2006. - № 12. - С. 51-60.
4. Єгоров О.Б. Митна економіка (Україна-СОТ-ЄС): Посібник. - О.: ПЛАС-КЕ ЗАТ, 2005. - 226 с.
5. Пашко П.В., Пісной П.Я. Митна політика та митна безпеки України // Фінанси України. - 2006. - № 1. - С. 74-85.
6. Про стратегію національної безпеки України: Указ Президента України від 12 лют. 2007 р. № 105/2007. - Б.м., б.р.
7. Пашко П.В., Пісной П.Я. Митна безпека України. - Вісн. НАДУ. - 2006. - № 2. - С. 138-143.

Н.Плахотнюк,
кандидат юридичних наук, доцент,
докторант кафедри права
і законотворчого процесу НАДУ

До питання про платність управлінських послуг в Україні

Управлінська послуга є як доволі новим питанням для вивчення науками державного управління і адміністративного права України, так і питанням, що становить постійний інтерес як для вітчизняних [1], так і для зарубіжних учених [2].